

Bakı və Abşeronun çağdaş su konsepsiyası

Paytaxt və ətraf məntəqələrin içməli su problemi aradan qaldırılacaq

Müasir dünyada su resurslarının idarə olunması kommunal təsərrüfat problemi olmaqla bərabər, iqtisadi inkişafın, sosial rifahın və ekoloji təhlükəsizliyin əsas şərtlərindən biridir. Xüsusilə iqlim dəyişikliklərinin təsiri, urbanizasiyanın sürətlənməsi və əhalinin artımı fonunda böyük şəhərlərdə su təchizatı, eləcə də tullantı sularının idarə edilməsi strateji önəm daşıyır. Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə yanvarın 12-də keçirilən müşavirə də məhz bu reallıqlar fonunda Bakı şəhəri və Abşeron yarımadası üçün uzunmüddətli, sistemli və dayanıqlı yanaşmanın formalaşdırılması istiqamətində atılan əhəmiyyətli bir addımdır.

və infrastrukturun genişlənməsinin mövcud sistemlər üzərində ciddi təzyiq yaratdığını xüsusi qeyd edib.

Azərbaycan liderinin çıxışında əsas mesajlardan biri ondan ibarət idi ki, məsələni epizodik tədbirlərlə deyil, uzunmüddətli strateji planlama yolu ilə həll etmək lazımdır. Bu baxımdan Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasında su təchizatı, tullantı və yağış suları sistemlərinin təkmilləşdirilməsinə dair 2026-2035-ci illər üzrə Dövlət Proqramı təkcə texniki layihələr toplusu deyil, eyni zamanda, şəhərsalma siyasəti, ekoloji balans və sosial rifahı əhatə edən mükəmməl yol xəritəsidir.

Müşavirədə qeyd olunub ki, Bakı və Abşeron yarımadası ölkə əhalisinin və iqtisadi potensialının böyük hissəsini cəmləşdirir. Bu isə suya olan tələbatın ildən-ilə artmasını şərtləndirir. Vəziyyəti ağırlaşdıran problem əsasən mövcud su mənbələrinin bir hissəsinin istismar müddətini başa vurmuş infrastruktura bağlıdır, itkilər isə bəzi sahələrdə hələ də yüksək olaraq qalır. Digər problem isə tullantı və yağış sularının idarə olunmasındakı çətinliklərlə əlaqədardır. Buna görə də qısamüddətli intensiv yağıntılar zamanı paytaxtda müşahidə olunan subasmalar, küçə və prospektlərin su

altında qalması bu sahədə köklü dəyişikliklərin zəruriliyini açıq şəkildə göstərir. Dövlət Proqramı məhz bu problemlərin aradan qaldırılmasını prioritet istiqamət kimi müəyyən edir.

Müşavirədə diqqətçəkən əsas mövzulardan biri tullantı və yağış sularının ayrılıqda və müasir standartlara uyğun şəkildə idarə olunması idi. Qeyd olundu ki, köhnə sistemlərdə bu suların qarışması həm ekoloji risklər yaradır, həm də təmizləmə qurğularının səmərəliliyini azaldır. Yeni Dövlət Proqramında bu sahədə beynəlxalq təcrübəyə əsaslanan yanaşmaların tətbiqi nəzərdə tutulur. Sənəddə, eyni zamanda, müasir kollektor sistemləri, yeni nasos stansiyaları, yağış sularının toplanılması və təkrar istifadəsi imkanlarının şəhər mühitinin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə mühüm təsir göstərəcəyi vurğulanır. Bu, həm də haqlı olaraq Bakının iqlim dəyişikliklərinə davamlılığını artıracaq mühüm addım kimi qiymətləndirilir.

Müşavirədə çıxış edən aidiyyəti qurumların rəhbərləri Dövlət Proqramının icrası çərçivəsində görülməli konkret işlər barədə ətraflı məlumat verdilər. Bildirildi ki, proqram yeni obyektlərin tikintisi ilə bərabər, mövcud infrastrukturun yenilənməsi,

rəqəmsal monitoring sistemlərinin tətbiqi və idarəetmənin təkmilləşdirilməsini də əhatə edir. Xüsusi vurğulandı ki, su təsərrüfatında itkilərin azaldılması üçün “ağıllı” su şəbəkələri, real vaxt rejimində nəzarət və avtomatlaşdırma texnologiyalarından da geniş istifadə olunacaq. Bu yanaşma həm iqtisadi səmərəliliyi artıracaq, həm də resursların qorunmasına xidmət edəcək.

Dövlət Proqramının əsas məqsədlərindən biri də əhalinin həyat keyfiyyətinin yüksəldilməsidir. Sabit və keyfiyyətli su təchizatının yaxşılaşdırılması, kanalizasiya problemlərinin aradan qaldırılması, subasma risklərinin minimuma endirilməsi isə paytaxt sakinlərinin gündəlik həyatına birbaşa təsir göstərən amillərdir. Prezident İlham Əliyev bununla bağlı müşavirədə vurğuladı ki, həyata keçirilən bütün layihələrin mərkəzində vətəndaş dayanmalıdır. İnfrastrukturun inkişafı insanların rahatlığına, sağlamlığına və təhlükəsizliyinə xidmət etməlidir. Bu yanaşma sosial dövlət konsepsiyasının praktik təzahürü kimi qiymətləndirilir.

Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasında su təchizatı, tullantı və yağış suları sistemlərinin təkmilləşdirilməsinə dair 2026-2035-ci illər üzrə Dövlət Proqramı

Azərbaycanın beynəlxalq öhdəlikləri və dayanıqlı inkişaf məqsədləri ilə də uzlaşır. Yeri gəlmişkən, su resurslarının səmərəli idarə olunması, ekosistemlərin qorunması və şəhərlərin dayanıqlılığının artırılması BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin əsas komponentlərindən biridir. Bu baxımdan Bakı və Abşeron yarımadasında həyata keçiriləcək layihələr təkcə yerli deyil, eyni zamanda, regional və qlobal miqyasda da mühüm önəm daşıyır. Azərbaycan bu sahədə müasir yanaşmaları tətbiq etməklə nümunəvi model formalaşdırmaq niyyətindədir.

Müşavirədə adıçəkilən Dövlət Proqramının maliyyələşmə mənbələri və icra mexanizmləri də müzakirə olundu. Qeyd edildi ki, layihələrin mərhələli şəkildə həyata keçirilməsi, vəsaitlərin səmərəli istifadəsi və ictimai nəzarətin təmin edilməsi əsas prinsiplərdən olacaq. Prezident İlham Əliyev bu sahədə ciddi nəzarət mexanizmlərinin qurulmasının vacibliyini xüsusi vurğuladı. Dövlət başçısının fikrincə, iri infrastruktur layihələri yalnız texniki cəhətdən deyil, həm də idarəetmə və məsuliyyət baxımından da mükəmməl olmalıdır.

Yanvarın 12-də keçirilən müşavirə bir daha göstərdi ki, Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasının gələcək inkişafı üçün su təsərrüfatının modernləşdirilməsi həlledici əhəmiyyət daşıyır. Bu istiqamətdə son illər reallaşdırılan genişmiqyaslı layihələr də 2026–2035-ci illər üzrə Dövlət Proqramının paytaxtın infrastruktur simasını dəyişəcəyini, ekoloji təhlükəsizliyi möhkəmləndirəcəyini və şəhər mühitinin keyfiyyətini yeni səviyyəyə qaldıracağını deməyə əsas verir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müəyyən edilən bu strateji xətt Bakını təkcə regionun deyil, daha geniş coğrafiyanın müasir və dayanıqlı şəhərlərindən birinə çevirməyi hədəfləyir. Qarşıdakı onillikdə atılacaq addımlar paytaxt sakinlərinin rifahında, şəhərin görünüşündə və ölkənin ümumi inkişaf modelində öz aydın əksini tapacaq.